

ชื่อเรื่อง พะยูนเจือกซีไทร์แห่งทะเลเมืองร้อน

Photo : <https://esguniverse.com/>

บนพื้นพิภพแห่งนี้ มีสัตว์บกอยู่เป็นจำนวนหนึ่งที่หัดสนใจถึงถิ่นฐาน บ้านช่องบนผืนแผ่นดินไปตั้งรากฐานอยู่ในน้ำเป็นการถาวร ในบรรดาสัตว์พลัดถิ่นดังกล่าว มีอยู่พวกหนึ่ง ซึ่งนับได้ว่ามีลักษณะพิเศษสุด คือ สภาพความเป็นสัตว์บกเลี้ยงลูกด้วยนมของมันยังอยู่อย่างแจ่มชัด แต่ก็หมดสิ้นความสามารถที่จะกลับขึ้นฝั่งอีกต่อไป มันใช้ชีวิตตั้งแต่เกิดจนตายอยู่ในน้ำตลอดเวลา แต่ก็มีขีดความสามารถในการอยู่กับโลกสี่ครามจำกัดกว่าปลา

เรากำลังพูดถึง "พะยูน" หรือที่หลายแห่งเรียกมันว่า "วัวทะเล" พะยูนหรือปลาพะยูน เป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมในทะเลเพียงชนิดเดียวที่กินพืชเป็นอาหาร รูปร่างของพะยูนนั้นคล้าย ๆ กับปลาโลมาอยู่เหมือนกัน คือ มีรูปร่างเรียวยาวหัวเรียวท้ายเหมือนหางฉากรซึ่งเหมาะสำหรับการเคลื่อนไหวในน้ำแต่เนื่องจากมันไม่มีกระดูกหลังเหมือนกับสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมประเภทอื่น ๆ ที่อยู่ในทะเล จึงต้องอาศัยแขนหางที่แผ่กว้างและทรงพลังโบกขึ้นโบกลงเพื่อเคลื่อนที่ไปมาแทน การที่บรรพบุรุษของพะยูนอพยพลงมาใช้ชีวิตในน้ำจนกระทั่งลูกหลานกลับขึ้นบกไม่ได้อีกนั้น น่าจะมีสาเหตุสำคัญมาจากการหาอาหาร อาหารจานโปรดของพะยูนแทนที่จะเป็นกุ้ง หอย ปู ปลา หรือสาหร่ายทะเลซึ่งหาไม่ได้บนบกกลับเป็นพืชผักที่มีอยู่ในบริเวณชายฝั่ง ซึ่งเรียกกันว่า "หญ้าทะเล" ไม่มีใครรู้แน่ชัดว่าพะยูนมีอายุเท่าใด แต่นักวิทยาศาสตร์สันนิษฐานว่ามัน น่าจะอยู่ได้ถึง ๔๐ ปี ด้วยเหตุผลว่ามันเป็นสัตว์ที่เติบโตช้า ซึ่งเป็นลักษณะทั่วไปของสัตว์ที่มีช่วงอายุยาวนานแต่พะยูนก็เป็นเช่นเดียวกับสัตว์ทุกชนิดที่มีอยู่ในโลกนี้คือมันไม่สามารถป้องกันตนเองได้เลยเมื่อต้องเผชิญกับความต้องการล่าพะยูนมาทำเครื่องอุปโภคบริโภคของมนุษย์ เพราะเนื้อของพะยูน นั้นอุดมไปด้วยโปรตีน หนังของพะยูนก็เหนียวหนาเหมาะที่จะนำมาทำเครื่องใช้สารพัดชนิด ทั้งชาวมาเลย์ยังเชื่อว่าน้ำตาพะยูนเป็นยารักษาโรค

ทุกวันนี้ แม้หลายประเทศจะมีกฎหมายปกป้องคุ้มครองพะยูน แต่การจับพะยูนมาก็ยังมีอยู่ในเขตที่มีประชากรยากจน โดยเฉพาะตั้งแต่ภาคใต้ของไทยไปจนถึงหมู่เกาะต่าง ๆ ของมาเลเซียแม้ในเขตที่ไม่มีการล่าพะยูนอย่างจริงจังก็ยังมี การแก่งแย่งพื้นที่ทำกินระหว่างมนุษย์กับพะยูนเกิดขึ้นอย่างเลื่องไม่พ้น เนื่องจากถิ่นที่อยู่พะยูนมักเป็นบริเวณชายฝั่งทะเลและปากแม่น้ำ โอกาสที่มันจะติดอวนตายหรือถูกใบพัดเรือบาดจนเสียชีวิตไปจึงมีอยู่มาก ปัญหาร้ายแรงอีกอย่างหนึ่งอันเนื่องมาจากกิจกรรมของมนุษย์ก็คือ การที่มนุษย์ได้สร้างมลภาวะขึ้นในทะเลจนหญ้าทะเลไม่สามารถงอกงามขึ้นมาได้หรือออกได้ ก็เต็มไปด้วยสารพิษเคมีซึ่งเป็นอันตรายต่อพะยูนที่ไปกินหญ้าเหล่านี้เป็นอาหาร

เมื่อพิจารณาว่าพะยูนเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม มีลูกได้ครั้งละตัวและใช้เวลาเลี้ยงลูกอ่อนเป็นแรมปี ในเมื่อการแพร่พันธุ์และเติบโตของพะยูนเป็นไปโดยเชื่องช้าอยู่แล้ว การสูญเสียสมาชิกของเผ่าพันธุ์อย่าง

ต่อเนื่องจึงไม่ใช่สิ่งที่จะสามารถชดเชยได้โดยง่าย ในน่านน้ำไทยเราเคยมีพะยูนอยู่ทั้งปากอ่าวไทยและอันดามัน แต่ในปัจจุบันไม่เคยมีคนเห็นพะยูนทางฝั่งทะเลด้านอ่าวไทยมานานแล้วและคงจะสรุปได้ว่ามันสูญพันธุ์ไปจากบริเวณนี้ค่อนข้างแน่นอน ที่เหลือให้พบเห็นเป็นครั้งคราวคือ ฝั่งทะเลจังหวัดตรังบริเวณแหลมเจ้าไหม เกาะลิบงและหลังเกาะมุก ซึ่งยังคงมีหญ้าทะเลขึ้นอย่างอุดมสมบูรณ์ และมีได้เป็นพื้นที่ที่ประชากรหนาแน่น หรือมีการท่องเที่ยวคึกคักนัก ปัญหาที่มีอยู่ว่าเราจะรักษาพะยูนฝูงสุดท้ายนี้เอาไว้ได้อย่างไร

ที่มา : เสกสรรค์ ประเสริฐกุล. บางอย่างที่หายไป : รวมบทความเกี่ยวกับสัตว์ป่าและธรรมชาติ ๒๕๕๘.

คำถามที่ 1 แบบเลือกตอบ

คำถาม จากบทความข้างต้น ข้อใดไม่ใช่ผลกระทบที่ทำให้พะยูนใกล้สูญพันธุ์

1. ติดอวนตายหรือถูกใบพัดเรือบาดจนเสียชีวิต
2. พื้นที่ที่ประชากรไม่หนาแน่น
3. แ่งแย่งพื้นที่ทำกินกับมนุษย์
4. ล่ามาทำยาหม้อ

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : 2. พื้นที่ที่ประชากรไม่หนาแน่น

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: แบบเลือกตอบ

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ม. 1/2: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

คำถามที่ 2 แบบเลือกตอบเชิงซ้อน

คำถาม จากบทความ เรื่อง พะยูนเงือกซีไทร์แห่งทะเลเมืองร้อน ข้อความเหล่านี้เป็นข้อเท็จจริง หรือความคิดเห็น จงเลือกข้อเท็จจริง หรือความคิดเห็น ในแต่ละข้อความ

ข้อความนี้เป็นข้อเท็จจริง หรือความคิดเห็น	ข้อเท็จจริง	ความคิดเห็น
พะยูนเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมในทะเลเพียงชนิดเดียวที่กินพืชเป็นอาหาร		
มนุษย์ได้สร้างมลภาวะขึ้นในทะเลจนหญ้าทะเลไม่สามารถงอกงามขึ้นมาได้		
การที่บรรพบุรุษของพะยูนอพยพลงมาใช้ชีวิตในน้ำจนกระทั่งลูกหลานกลับขึ้นบกไม่ได้อีกนั้น น่าจะมีสาเหตุสำคัญมาจากการหาอาหาร		
ฝั่งทะเลจังหวัดตรังบริเวณแหลมเจ้าไหม เกาะลิบงและหลังเกาะมุก ซึ่งยังคงมีหญ้าทะเลขึ้นอย่างอุดมสมบูรณ์		
เราทุกคนควรจะรักษาพะยูนฝูงสุดท้ายนี้เอาไว้		

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : ข้อเท็จจริง, ข้อเท็จจริง, ความคิดเห็น, ข้อเท็จจริง, ความคิดเห็น
กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ
สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา
แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว
รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง
ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล
ลักษณะข้อสอบ: แบบเลือกตอบเชิงซ้อน
ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ม. 1/2: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

คำถามที่ 3 แบบเติมคำตอบแบบปิด

คำถาม อ่านข้อความด้านล่างและใส่ตัวเลขตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่อง พะยูนเงือกชี้แหล่งทะเลเมืองร้อน

ข้อความ	ลำดับเหตุการณ์
นักวิทยาศาสตร์สันนิษฐานว่าพะยูนน่าจะอยู่ได้ถึง ๔๐ ปี ด้วยเหตุผลว่าพะยูนเป็นสัตว์ที่เติบโตช้า ซึ่งเป็นลักษณะทั่วไปของสัตว์ที่มีช่วงอายุยาวนาน แต่พะยูนก็เป็นเช่นเดียวกับสัตว์ทุกชนิดที่มีอยู่ในโลกนี้ คือมันไม่สามารถป้องกันตนเองได้ เมื่อต้องเผชิญกับความต้องการล่า	
ปัจจุบันไม่เคยมีคนเห็นพะยูนทางฝั่งทะเลด้านอ่าวไทยมานานแล้ว ที่เหลือให้พบเห็นเป็นครั้งคราวคือ ฝั่งทะเลจังหวัดตรังบริเวณแหลมเจ้าไหม เกาะลิบงและหลังเกาะมุก ซึ่งยังคงมีหญ้าทะเลขึ้นอย่างอุดมสมบูรณ์	
หลายประเทศมีกฎหมายปกป้องคุ้มครองพะยูน แต่การจับพะยูนมากินก็ยังมีอยู่ในเขตที่มีประชากรยากจน โดยเฉพาะตั้งแต่ภาคใต้ของไทยไปจนถึงหมู่เกาะต่าง ๆ ของมาเลเซีย	
มนุษย์ได้สร้างมลภาวะขึ้นในทะเลจนหญ้าทะเลไม่สามารถงอกงามขึ้นมาได้หรือออกได้ก็เต็มไปด้วยสารพิษเคมีซึ่งเป็นอันตรายต่อพะยูนที่ไปกินหญ้าเหล่านี้เป็นอาหาร	
บรรพบุรุษของพะยูนอพยพลงมาใช้ชีวิตในน้ำ จนกระทั่งลูกหลานกลับขึ้นบกไม่ได้ น่าจะมีสาเหตุสำคัญมาจากการหาอาหาร ซึ่งอาหารจานโปรดของพะยูนแทนที่จะเป็นกุ้ง หอย ปู ปลา หรือสาหร่ายทะเลซึ่งหาไม่ได้บนบก กลับเป็นพืชผักที่มีอยู่ในบริเวณชายฝั่ง ซึ่งเรียกกันว่า "หญ้าทะเล"	

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : 2 5 3 4 1
กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ
สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา
แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว
รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง
ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล
ลักษณะข้อสอบ: เติมคำตอบ
ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ม. 1/2: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

คำถามที่ 4 แบบเติมคำตอบแบบเปิด

คำถาม เพราะเหตุใดมนุษย์จึงนิยมล่าพะยูน

คำตอบ

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : เพราะต้องการนำมาทำเครื่องอุปโภค บริโภค เนื่องจากเนื้อของพะยูนนั้นอุดมไปด้วยโปรตีน หนังของพะยูนก็สามารถนำมาทำเครื่องใช้ได้สารพัดชนิด อีกทั้งชาวมาเลย์เชื่อว่าน้ำตาพะยูนเป็นยามหาเสน่ห์

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: เติมคำตอบตอบเชิงซ้อน

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ม. 1/2: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

คำถามที่ 5 แบบเติมคำตอบแบบอิสระ

คำถาม นักเรียนจะรักษาพะยูนฝูงสุดท้ายนี้เอาไว้ได้อย่างไร จงอธิบายด้วยคำพูดของตนเอง

คำตอบ.....

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : ออกกฎหมายคุ้มครองพะยูน ให้เป็นสัตว์ป่าคุ้มครองตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

ไม่ล่าพะยูนเพื่อการอุปโภค บริโภค

ไม่สร้างมลภาวะทางทะเล

ช่วยกันดูแลรักษาหญ้าทะเล เพื่อให้มีอาหารเพียงพอต่อพะยูน

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: เติมคำตอบ

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ม. 1/2: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน